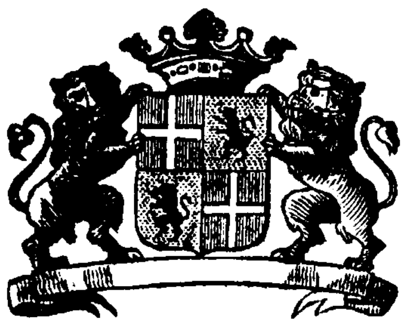
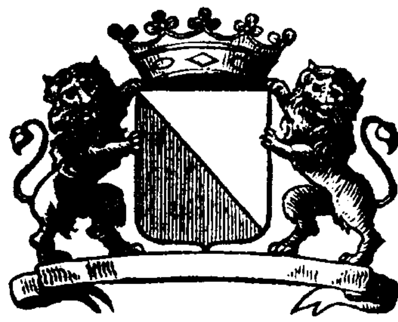
A°. 1854. N°. 23.

VRIJDAG 27 JANUARIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht brengen bij deze ter kennis der belanghebbenden, dat de rekeningen met de daarbij behoorende bescheiden, ten laste van gemelde stad, zoo wegens gedane leverancien en verdiende arbeidsloonen in den jare 1853, aan openbare werken als ten behoeve der verdere stedelijke administratie of uit welken anderen hoofde zulks zoude mogen zijn, vóór den *vijftienden Februarij* aanstaanden ter secretarie ten Stadhuize zullen behooren te worden ingediend.

Utrecht, den 21 Januarij 1854.

Ter ordonnantie van Heeren Burgemeester en Wethouders voornoemd,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 27 Januarij.

In de vergadering van onzen stedelijken raad, waarvan we in onze nommers van gister en heden het verslag mededeelden, zijn o. a. belangrijke discussien gevoerd over de kwestie, die tusschen ons stadsbestuur en den minister van binnenl. zaken is gerezen, omtrent de vaststelling van het tarief van de sluisgelden der groote sluis bij Vreeswijk. De raad heeft besloten den minister nogmaals een vertoog over deze zaak te zenden. Men mag wenschen, dat Z. Exc. ten slotte zal inzien, hoezeer ons stadsbestuur niet alleen geregtigd, maar zelfs verpligt is, het eigendom der stad te handhaven, en al het mogelijke aan te wenden, om een verlies in stads-inkomsten te verhinderen, dat natuurlijk ten laste zou komen der burgers, terwijl de winst geheel zou strekken ten voordeele der stad Amsterdam. Na de vele opofferingen, die de stad zich herhaaldelijk reeds voor deze zelfde aangelegenheid heeft getroost, mogt Utrecht zeker op meer billijkheid rekenen. Tot rigtig begrip der zaak verwijzen wij bepaaldelijk naar de belangwekkende beraadslagingen over dit punt in onzen raad gehouden.

— Gelijk gister reeds door ons is gemeld, verlaten de Russiesche gezanten Parijs en Londen nog niet, ofschoon de Czaar de tijding heeft ontvangen van het binnenloopen der vloten, maar wacht Keizer *Nikolaas* nadere uitleggingen, omtrent de bedoelingen der Westelijke magten. Deze tijding, heden van alle kanten bevestigd, heeft zeer verschillenden indruk gemaakt. Te Weenen heeft men er zich over verontrust, te Parijs, Londen en Amsterdam is men er door te vreden gesteld. Waar heeft men de zaak het meest juist beoordeeld? Veel hangt hier weder af van de eigenlijke woorden des Keizers, veel van de inlichtingen, die Frankrijk en Engeland zullen geven, veel van de wijze, waarop men te Petersburg die inlichtingen zal opnemen. Ofschoon het uitbreken van den oorlog nu een nieuw uitstel heeft bekomen, en een uitstel reeds van groot belang is, mag men zich toch niet te veel vleijen, zooals men het te Parijs schijnt te doen. In elk geval moet men ook het antwoord van Rusland nog wachten op de laatste Weener voorstellen.

Intusschen is per telegraaf berigt ontvangen, dat in de Zwarte zee de Russ. vloot bij Kaffa of Kefa ligt, in de straat van Enikale, die naar de zee van Azoff leidt. Daar de vereenigde vloten bij Varra liggen, was dus vooreerst geene ontmoeting van de verschillende vloten te duchten. Men meldt echter ook als gerucht, dat de vesting Kars door de Russen is veroverd. Dit zou van veel gewigt wezen, want Kars is eene der belangrijkste vestingen van Klein-Azië en door haar verlies zou Turkije van dien kant in groot gevaar komen. — Aan den Donau moet men elken dag eene bestorming van Kalafat door de Russen verwachten; vorst *Gortchakoff* schijnt des noods met groote opoffering die stad te willen bemagtigen. Men zegt, dat dit aan Rusland minsteus 10,000 man kan kosten.

De Porte schijnt thans bepaald ondersteuning te hebben gevraagd aan de Westelijke magten, daar hare hulpbronnen zijn uitgeput. Laat zich de gevraagde hulp lang wachten, dan ware het ligt mogelijk dat Turkije, opgeofferd door zijne bondgenooten, ten slotte met Rusland zelf ging onderhandelen, en dan natuurlijk zou moeten toegeven. — Wordt de hulp daarentegen verleend, dan is de oorlog daar, en zal Turkije er misschien niet veel bij winnen, want waarschijnlijk zal het dan toch de oorlogskosten moeten betalen, terwijl Rusland alles zou wagen, om zich niet te laten dwingen. De kosten zouden daardoor ontzaggelijk kunnen worden, en hoe die dan te voldoen? Door afstand van eenig eiland misschien of inwilligingen van anderen aard. In elk geval zou de Porte de dupe wezen!

Uit het antwoord-adres der Badensche kamer blijkt zeer duidelijk, dat het kerkelijk conflict nog niet is geschikt, maar tevens dat de ultramontaansche pers zoowel hier te lande als elders verkeerdelijk is ingelicht. De kamer neemt vrij krachtig partij voor den Prins Regent en tegen de geestelijkheid. (Zie Keulen).

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Stat. Generaal is gisteren van regeringswege verzonden een wets-ontwerp betreffende de afschaffing der paarden-posterij, ingaande 1 Julij 1854.

In de memorie van toelichting wordt gezegd, dat de paarden posterij, eene plant van vreemden oorsprong, op Nederl. bodem overgebragt, hier nimmer opgang heeft gemaakt, en thans vooral, bij de veranderde middelen van vervoer, alle nuttige strekking heeft verloren. De minister meent, dat die opheffing thans niet langer mag uitgesteld worden, daar ze toch ook voor het diligence-wezen eene drukkende belasting oplevert, om reden de diligence ondernemers de postmeesters voortdurend uitkeeringen moeten doen voor het *niet* gebruik van postpaarden, of liever, om hunne eigene paarden te mogen bezigen. Vroeger heeft men wel herhaaldelijk den wensch te kennen gegeven, om het postwezen op een voet te brengen, dat het met de beste inrigtingen van dien aard in andere landen zou kunnen wedijveren, maar men slaagde niet in het aanwijzen der middelen, om de kosten goed te maken.

Om aan te toonen, dat de paardenposterij niet meer gebezigd wordt, en dus uit den aard der omstandigheden zelve als afgeschaft kan beschouwd worden, wordt in de memorie vermeld, dat op de 77 stations in 1851 niet meer dan 1164 voorspannen zijn verschaft. Vier stations hebben er dat jaar boven de 50 geleverd, achtendertig beneden de 10, en zestien geen enkel.

Wat de uitkeering der diligence ondernemers betreft, de wensch is bij den minister opgekomen, om die te behouden ten voordeele van 's lands kas, echter acht hij het onbillijk, om alleen deze nijverheids-tak met eene dergelijke belasting te drukken, en er ook niet de ondernemers van stoomwagens en stoombooten in te doen deelen. Zoo er termen mogten bestaan, om eene dergelijke belasting uit te schrijven, wenscht de minister ze eerder algemeen te maken.

— Den 24. dezer is uitgegeven Prov. Bl. No. 3, bevattende eene aanmerking des ministers op eene bepaling, onlangs in eene plaatselijke verordening opgenomen, luidende:

„Aan de ambtenaren, met de zorg voor de policie in deze gemeente belast, is de uitvoering van het tegenwoordig reglement opgedragen, en zullen, ingevolge de wet van den 31. Augustus 1853 (staatsblad n°. 83), de bakkers en broodslijters aan dezelven, ten allen tijde, den vrijen toegang tot hunne winkels, zolders of bergplaatsen moeten toestaan, op eene boete van twaalf gulden."

De Comm. des Konings in deze provincie maakt, ten gevolge van de bedenkingen des ministers deswege, de opmerking, dat het niet voldoende is, dat in plaatselijke verordeningen aan de ingezetenen de verpligting wordt opgelegd, de ambtenaren den vrijen toegang tot hunne winkels, enz. te verleenen, maar aan die ambtenaren bepaaldelijk de bevoegdheid moet worden gegeven, om de woningen der ingezetenen, huns ondanks, binnen te treden.

— Bij Koninkl. besl. van den 25sten dezer, zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Veghel, de heer *W. Hopmans*, thans ontvanger te St. Michiels-Gestel; te St. Michiels-Gestel, de heer jhr. *F. J. J. van Rijckevorsel van Kessel*, thans ontvanger te Herpen; te Herpen, de heer jhr. *C. M. de Girard de Mielet van Coehoorn*, surnumerair der directe belastingen te 's Bosch.

Bij Zr. Ms. besluit van den 21sten dezer, wordt de luit.-ter-zee 2de kl. *W. C. A. B. P. Arriens*, met den laatsten dezer, op zijn verzoek, eervol uit de dienst ontslagen.

— Uit 's Hage schrijft men ons, dat Z. M. de Koning eerlang weder een uitstapje naar het Loo zal maken. Waarschijnlijk reist Z. M. nog deze week derwaarts af.

— Bij de afdeeling der maatschappij van Nijverheid te Amersfoort bestaat het plan om dit jaar in deze stad eene tentoonstelling te houden voor Landbouw en Nijverheid. Reeds wendt men alle pogingen aan, om een geschikt locaal te vinden.

— In Junij aanst. zal te Rotterdam eene tentoonstelling plaats hebben van kunstwerken van schilder-, teeken-, graveer-, bouw- en beeldhouwkunst, van levende meesters, Nederlandsche en vreemde.

— Ofschoon te Arnhem het ijs nog vast zit, is het verder-op bijna overal, althans gedeeltelijk, weggeruimd.

Te Wijk bij Duurstede was het ijs gister in beweging en werd nog gepasseerd; te Schalkwijk was toen ook scheuring in het ijs, zoodat het tot Kuilenburg is opgeruimd.

Te Vreeswijk was het ijs even als te Krimpen gisteren afdrijvende.

Te Schoonhoven en Lekkerkerk was het ijs ook aan het opruimen, terwijl het te Ammerstol nog vast zat.

De schippers op Dordrecht en Rotterdam zouden heden morgen de reis derwaarts ondernemen.

Heden was te Vreeswijk aan het veer gedeeltelijk blank water. Het water wassende, vermoedelijk door den vloed. De overvaart geschiedt geregeld, eenige roeden boven het gewone veer, omdat het slob gedeeltelijk is digt geschoven.

Heden morgen 8 ure was het water te Keulen 3 voet 8 duim, alzoo 1 duim gezakt.

Gisteren morgen 8 ure te Remagen 3 vt 8 dm; minder drijfijs. — Ten 10 ure te Oberwesel 5 vt 10 dm, open water tot aan Storzlay.

— Uit Gorinchem meldt men ons van den 26. dezer: Het ijs in de Merwede en de Maas is, zoo ver men zien kan, thans geheel opgeruimd; de Waal is echter nog geheel digt; het water heden morgen op 1.10 N. E. staande, is tegen den avond door den hevigen W.-NW. wind 5 palmen opgeloopen. Schuiten, ter overvaart en vischvangst bestemd, doorklieven in menigte de rivier.

— Sedert eenigen tijd, wordt hier dagelijks per diligence eene ongelooflijke hoeveelheid zilver zoo in baren als in specie doorgevoerd, zoo men zegt, komen die uit Frankrijk en zijn bestemd voor de beurs te Amsterdam.

Alhier loopt het gerucht, dat het garnizoen zal worden vermeerderd, en dat daartoe eene nieuwe Kazerne zal worden aangebouwd, welke bereids is aanbesteed voor eene som van *f* 24,000.

— Zaturdag e. k. zal de Koninkl. academie van Wetenschappen, des morgens 11 ure, eene gewone vergadering houden. De spreekbeurten zullen vervuld worden door de heeren: *J. L. C. Schroeder van der Kolk*, *H. J. Halbertsma*, *R. Lobatto* en *F. Dozy*. (*Handbl.*)

— Burg. en Weth. der stad 's Bosch hebben magtiging verleend, tot het oprigten eener Prot. burger bewaarschool, welke den naam zal dragen van *Amalia-bewaarschool*, als onder protectoraat van prinses *Hendrik*. (*'s B. C.*)

— Uit Meppel schrijft men aan de *Steenw. Ct.*, dat de directie van de Zwolsche Stoomboot-Maats. er werk van maakt, om buitenlands zoodanige stoomboot zich aan te schaffen, die met vrucht op de Drentsche hoofdvaart en het Meppelerdiep zou kunnen gebruikt worden.

— De *Amst. Ct.* bevat een berigt uit 's Hage, volgens hetwelk met den aanleg van een spoorweg van Middelburg naar Venlo nog *niet* in de aanstaande lente kan begonnen worden, ja zelfs, dat die eerst tegen het einde van het jaar kan plaats grijpen. De deponering van de *f* 500,000 waarde is alleen geschied, opdat daarna met de onderhandelingen zelve kunnen worden aangevangen. Mogt de regering het daarna met den heer *Dubois Nikoul* eens worden over de nadere conditiën, dan moet een kapitaal worden gedeponeerd van *f* 1,500,000, tot waarborg voor de goede en gerede voltooijing van den weg.

— De soirée-dansante, den 26. te 's Hage door den graaf van *Rechteren van Ahnem* gegeven, was zeer luisterijk. Zij werd vereerd met de Hooge tegenwoordigheid van H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* en Prins en Prinses *Frederik*, de leden van het corps diplomatiek, de Ministers en zeer vele aanzienlijke genoodigden.

— Te Middelburg is een declamatorium gehouden ten voordeele der armen, waaraan o. a. hebben medegewerkt Ds. *J. J. L. ten Kate* en Ds. *A. Slotemaker*. De opbrengst was *f* 500. Te Meppel heeft eene dramatiesche voorstelling, van de rederijkerskamer aldaar, voor de armen ruim *f* 200 opgebragt.

— In Aug. 1852 werd, namens den Koning, afwijzend beschikt op het verzoek van zeven schulpmennees en visschers te Katwijk Buiten, om kwijtschelding van de twee geldboeten, elk van *f* 10, waartoe ieder hunner door het prov. geregtshof van Zuidh., bij arrest van den 31 Jan. 1852, in hooger beroep, met de kosten van beide instantien, was veroordeeld, wegens het visschen van garnalen met ongeoorloofd want. — Vijf dier personen, *Y. Pz. van der Plas*, *C. Pz. van der Plas*, *J. Jz. van Rijn*, *C. Cs. Jonker* en *A. As. van Duivenvoorden*, hebben dezer dagen nader die kwijtschelding verzocht; hun is echter, krachtens eene Kon. beschikking, te kennen gegeven, dat in dit verzoek niet kan worden getreden; doch dat hun wordt toegestaan, die boeten in termijnen te voldoen, mits in allen gevalle de geheele boeten vóór of uiterlijk op den eersten Oct. 1854 voldaan zijn.

— Uit Amersfoort schrijft men van 26 dezer: Gisteren had alhier een treurig ongeluk plaats. Zeker wever *Willem van Ryswijk*, die buiten s'huis werkzaam was, zoude 's avonds te 9 ure door zijn dochtertje *Catarina*, oud 9 jaar, eenige spoeltjes ontvangen, ten einde zijn werk te kunnen voortzetten; doch na langen tijd gewacht te hebben, zonder zijn kind te zien komen, werd hij ongerust en ging het zoeken. Den geheelen nacht wende hij zich in de doodelijkste ongerustheid te vergeefs naar alle kanten; heden werd zijn kind levenloos uit de stadsgracht opgehaald. Waarschijnlijk is het door de duisternis in de gracht geloopen. — De toestand der bedroefde

— Men leest in de *Amst. Ct.*, dat eergisteren avond eene omnibus, bestemd naar den Rijn Spoorweg, in den Burgwal is gevallen. Er bevonden zich 12 personen in; een dezer, de heer *Worch*, magnetiseur, te Amst. woonachtig, is daarbij verdronken, een paar anderen, een kamerdienaar uit 's Hage en eene vrouw uit Weesp, hebben wonden bekomen, en zijn terstond naar het Gasthuis getransporteerd.

In het *Handbl.* leest men, dat twee doctoren, welke ter hulp geroepen werden, om de ongelukkigen bij te staan, hunne hulp hebben geweigerd: de een, omdat hij gereed stond naar eene patient te vertrekken, de ander, omdat hij aan tafel zat.

HELLEVOETSLUIS, 25 Januarij.
Te Brouwershaven is den 23. binnen gekomen Albrecht Beiling, kapt. *v. d. Erve*, van Batavia.

DEN HELDER 26 Januarij.
Heden te Texel binnen Guba kapt. *Jansen*, van Suriname, Alida Willemina, kapt. *Doornbos*, van Batavia.

DUITSCHLAND.

WEENEN Woensdag 25 Januarij.

Dépêches, die onder dagteekening van den 16. Jan. uit Petersburg zijn ontvangen, berigten, dat Rusland het binnenloopen der vereenigde vloten in de Zwarte Zee niet als een *casus belli* beschouwt, in de veronderstelling echter dat zij de bevelen hadden, om op dezelfde wijze jegens Rusland als jegens Turkije te handelen.

Rusland wacht hieromtrent juiste inlichtingen. Men hoopt hier op een gunstig antwoord van Parijs en Londen.

De *Oest. Corr.* dezelfde tijding mededeelende zegt, dat de Czaar het binnenloopen der vloten niet als eene dadelijke reden tot oorlog beschouwt; maar eene geschrevene verklaring over de ware bedoeling van dien maatregel verlangt.

Onze beurs is na de ontvangst dier tijdingen zeer bewogen geweest; de fondsen zijn een weinig gedaald. Met. 5 pCt. 90⅝; leening 1851, 111½; Bank 1320.

(tel. dep. der *Indép.*)

WEENEN 23 Januarij.

Volgens brieven uit Bucharest verwacht men weldra een algemeenen aanval tegen Kalafat; het plan is tegen den 19. dezer. Na de kerkelijke plegtigheid van dien dag zou het Russiesch leger tegen den vijand optrekken. Men stelt vast, dat de verovering van Kalafat aan de Russen 10,000 man zal kosten, en zegt den Russ. gezant gereed, om dat offer te brengen. De Russen hebben thans 44,000 man in Klein Wallachije. De Turksche bezetting van Kalafat wordt op 25 à 30,000 man begroot.

Te Braïlow heeft generaal *Luders* 12,000 man bijeen; eene afdeeling van zijne troepen heeft Matschin bestookt.

Verder wordt gemeld, dat Rusland alleen eenige stoomschepen tot verkenning langs de kusten in de Zwarte Zee doet kruisen.

Het blijkt nog, dat het Petersburger hof de hoven van Berlijn en Weenen heeft gepolsd, en dat de Czaar, ten gevolge der toen ontvangen inlichtingen, toegeeflijker is geworden.

TRIEST Donderdag 26 Januarij.

De paketboot van Konstantinopel is hier gister avond met brieven van den 16. Jan. aangekomen. Naar de laatste berigten, rigtten zich de vereenigde vloten naar Varna; de Russ. vloot bevond zich bij Kaffa.

Het gerucht liep, dat Kars door de Russen was veroverd.

De laatste tijdingen uit Athene melden, dat de verkiezingen voor de Kamer er in ministeriëlen zin waren uitgeloopen. — Er was eene amnestie uitgevaardigd.

De duurte der levensmiddelen nam zeer toe.

(tel. dep. der *Indép.*)

KEULEN 24 Januarij.

Den 23 heeft de prins Regent van Baden het adres in antwoord op zijne openingsreden ontvangen. De kamer zegt:

»De verwikkelingen die ontstaan zijn door *willekeurige* handelingen, *strijdig* met de inrigting van den staat, door den aartsbisschop begaan, moeten wij des te meer betreuren, naardien de maatregelen door u genomen, om de souvereiniteitsregten te waarborgen, van de zijde der geestelijkheid nieuwe

lusten en weerstreven der wetten hadden kunnen doen ontstaan, indien de *goede gezindheid* uwer getrouwe onderdanen minder sterk ware geweest. Ofschoon onbekendheid met de feiten en andere omstandigheden de openbare meening in dit vraagstuk in het buitenland hebben kunnen misleiden, hebben in ons land de kalmte der bevolking en hare vertrouwvolle houding bewezen, dat zij de geheiligde aangelegenheden der godsdienst als voldoende tegen elke aanranding gewaarborgd weet. Dat bewustzijn is gegrond op de weldaden, welke de kerk sinds de roemrijke regering aan *Karel Frederik* heeft genoten en wordt bevestigd door de op nieuw gedane vorstelijke verklaring, dat het geloof van uwe Roomsch K. onderdanen u even heilig is als uw eigen geloof."

De kamer drukt verder de hoop uit, dat het conflict door de aangevangen onderhandelingen spoedig moge beslecht worden.

— Uit Bern schrijft men van 20 Jan., dat de raad den vorigen dag, met 64 tegen 43 stemmen besloten heeft tot de oprigting der federale hoogeschool. Het saldo van rekening van 1854 tot 400,000 fr. zal aangewend worden tot het vestigen van deze wetenschappelijke inrigting.

ENGELAND.

LONDEN 25 Januarij.

Op onze werven blijft voortdurend groote levendigheid heerschen; matrozen ontbreken echter, om de schepen te bemannen. De Engelsche marine telde den 1. Jan. reeds 202 stoomschepen met 55,300 paardenkracht.

— De markgraaf *Ponsonby* zal in het huis der Lords voorstellen, dat het huis eene verklaring aflegge, waarbij de ministers van Engeland genoopt worden, alles aan te wenden, om bij de vredesonderhandelingen tusschen Turkije en Rusland de hernieuwing der door Rusland zelf vernietigde verdragen te voorkomen.

— Het eskader te Lissabon heeft den 19. bevel ontvangen zee te kiezen; zijne bestemming is onbekend.

— Tijdingen uit New-York van den 11. Jan. berigten, dat de regering heeft aangekondigd, dat generaal *Gadsden* niet de volmagt had, om met Mexiko over den afstand van Sonora en Beneden Californië te onderhandelen. Men beschouwde niettemin het verdrag daaromtrent, zooal niet gesloten, dan toch zeer waarschijnlijk.

— Gec. 90½, 91⅛ à 90⅜; Bank 216; Holl. 2½ pCt. 60½; 4 pCt. 90, 91½; Russ. 4½ pCt. 87; Sard. 5 pCt. 86½ à 87; Sp. 39 à 40½; Uitgest. 18¾ à 19¼.

FRANKRIJK.

PARIJS 25 Januarij.

Men is hier ligtvaardig in 't aannemen van al, wat omtrent de Oostersche zaken in omloop wordt gebragt; van daar die beweging op de beurs, die slechts getuigt van 't onberaden zich beangstigd of verheugd maken, over een ontvangen berigt. Zoo scheen men hier in de meening, dat het gevaar weder geweken was. In waarheid zijn de berigten heden gunstiger, maar daarom is het gevaar voor den oorlog steeds groot.

Het heeft zich heden bevestigd, dat de Czaar het binnenloopen der vloten niet als reden tot oorlog aanneemt; de Czaar moet zeer welwillend hebben betuigd, dat hij ten volle erkende, wat Keizer *Napoleon III* heeft gedaan voor de rust van Europa, en dat het hem daarom speet, dat er eenig verschil tusschen Rusland en Frankrijk was gerezen; hij wenschte thans inlichtingen over het voornemen der vloten, en hoopte, dat deze voldoende zouden wezen. — Alleen als deze inlichtingen onvoldoende waren zou de toestand ingewikkelder worden. — Aan de koningin van Engeland, zegt men, heeft de Czaar een eigenhandigen brief geschreven, waarin hij H. Br. M. bedankt, voor al de pogingen door haar aangewend tot behoud van den vrede, maar zich tevens beklaagd over het Engelsch ministerie, dat de Poolsche propaganda, volgens des Czaars meening, trachte op te wekken.

Oostenrijk en Pruissen zouden intusschen eene strikte onzijdigheid willen aannemen, ofschoon steeds gereed, om, waar het mogelijk is, pogingen te doen tot behoud of herstel van den vrede. Daarom zouden deze beide Mogendheden het denkbeeld van het zenden van een expeditiekorps zeer afkeuren.

dringen op het ontvangen van versterking van de zijde der Westelijke Mogendheden. De Turksche geldmiddelen zijn in erbarmelijken toestand, en ook heeft de Porte al hare bronnen uitgeput, om een leger bijeen te brengen, dat men niet kan vermeerderen.

— In den omtrek van Vaucluse zijn dezer dagen zwavelmijnen ontdekt, die zullen ontgonnen worden.

— 3 pCt. 69,60; $4^1/_2$ pCt. 97,65; Bank 2650; Oost. 85; Rom. $86^1/_4$; Nap. 103,50; Russ. $85^1/_2$; Piem. 97; Sp. Binnenl. $35^1/_2$.

Zitting van den Stedelijken Raad

van Donderdag 19 Januarij 1854.

(*Vervolg.*)

De heer *Voorduin* herinnert de leden, dat er twee middelen door de Comm. zijn voorgesteld: eene nadere uiteenzetting der gewezen bezwaren aan den minister — een vertoog aan den koning. Het laatste acht Spr. te zijn eene soort van hooger beroep bij den Koning, over het oordeel des ministers. Dit acht hij niet raadzaam, voor alle middelen zijn uitgeput om den minister tot andere gedachten te brengen, daarom zal hij voor het eerste voorstel der Comm. stemmen.

Den heer *Verloren* komt het voor, dat de minister het middel aan de hand geeft, om op de zaak terug te komen, door het eene proefneming te noemen, en te kennen geeft, dat, wanneer deze proefneming ten nadeele van de stad mogt uitvallen, dezelve deswegens vergoeding te zullen geven. Hij meent, dat het adres dadelijk zal behooren te worden ingediend, omdat, als men er langer mede wacht, het den schijn kon hebben, dat de Raad de wijziging goedkeurde. Spr. zoude niet voor een adres aan den Koning zijn, omdat dit toch aan den minister in handen wordt gegeven. Hij wenscht, dat den minister worde geobserveerd, dat de stad Utrecht een groot aantal jaren in het belang van den Staat betaald heeft, wat de minister zelf gezegd heeft, dat zij niet verschuldigd was. Spr. acht dat tot de handelwijze des ministers aanleiding heeft gegeven dat de stad heeft geweigerd mede te dragen in de uitdieping van de rivier de Vecht. Hij herinnert, dat hij ook niet voor die weigering is geweest, omdat het hem toescheen, dat de Raad met die weigering weinig consequent handelde, daar hij had aangedrongen en bij Koninklijk besluit aan de stad van Utrecht is toegekend het regt, dat ook zeeschepen voor hare muren vracht zouden mogen breeken, indien de stad van Utrecht daartoe door verbreeding der sluizen en bruggen de gelegenheid wilde verschaffen, en dat, ofschoon bij het gemis van het Keulsche Veer zulks grootendeels is komen te vervallen, men echter niet kon vooruitzien, welke voordeelen de stad in vervolg van tijden bij de uitdieping der Vecht konde hebben. De Raad is echter van eene tegenovergestelde gedachte geweest en de nadeelige gevolgen worden thans ondervonden. Spr. gelooft, dat de weg van regten niet tot het doel zal leiden, en acht het dus beter, dat de Raad zich nogmaals in een adres tot den minister wende, dan nu reeds, daar de zaak niet *definitief* is beslist, beroep te doen aan den Koning.

De heer *Vos* zegt, dat bij hem de vraag niet twijfelachtig wordt beantwoord, wat in dezen te doen, want de Raad is verpligt, de regten van de stad zoolang te handhaven, als hem zulks mogelijk blijft. De vaststelling van een tarief als dit bij wijze van reglement van inwendig bestuur door de hooge regering is eene daad van onregt, zoowel wat den vorm als wat den inhoud betreft. Spr. blijft beweeren, dat de Koning, het zij met allen eerbied gezegd, onbevoegd is een dusdanig tarief te maken, en dit den eigenaar op te dringen; noch de grondwet, noch eenige andere wet kent hem die bevoegdheid toe. De regering was hiertoe reeds even onbevoegd in 1827. Toen heeft men aanvankelijk onderhandelingen deswege aangeknoopt en ging men van het juiste denkbeeld uit, dat de stad, als sedert eeuwen eigenares der sluis, is in het bezit van het regt om de sluisgelden te heffen op doorvarende vaartuigen, overeenkomstig een toen sedert jaren bestaand tarief. Dat was haar eigendomsregt. Dat regt is gehandhaafd door de elkander opvolgende grondwetten en het kan haar niet ontzegd worden, dan door eene onteigening. Destijds heeft de minister teregt gezegd, dat de stad niet bevoegd was het bestaande tarief te wijzigen, maar dat, wanneer de stad meende, dat het eene wijziging moest ondergaan, die door haar moest worden voorgesteld en dan de goedkeuring der hooge regering zou behoeven. Dit was het juiste standpunt waarvan men moet uitgaan. Waren de sluisregten eene belasting, de Koning was dan onbevoegd, om die zonder toestemming van de beide Kamers op te leggen. Neen, de heffing van sluisregten is alleen een gevolg van den eigendom der sluis. Maar de Koning heeft het regt, om te zorgen, dat er in het heffen van de sluisregten niet worde te buiten gegaan het eenmaal aangenomen tarief. De eigenaar alleen kan de lijsten (dus werden vroeger dergelijke tarieven genoemd) veranderen of wijzigen, maar de Koning moet er zijne goedkeuring aan geven of kan die weigeren. Weigert de Koning die goedkeuring, dan blijft het oude tarief van kracht. Van dat standpunt is men in 1827 aanvankelijk uitgegaan. Maar later heeft de hooge regering het beter gedacht een algemeen tarief vast te stellen, en de hooge regering heeft ons zoodanig tarief gegeven, bij algemeen besluit vastgesteld, even als of zij het regt had de heffing der sluisgelden eigenmagtig vast te stellen of te veranderen. Daarbij reeds zijn de regten van de beide sluizen aan de Vaart en buiten de Waard-barrière verward, en de regten van de stad als eigenares verkort. Men heeft toen berust, het alzoo vastgestelde tarief als het zijne aangenomen, en had het regt naar dat tarief te heffen. Men verlangde geene verandering daarin en is alleen op uitnoodiging der Regering er toe overgegaan om een nieuw tarief ter goedkeuring aan te bieden. Doch wat gebeurt: de wijziging wordt niet goedgekeurd, en even als reeds in 1827 matigt de regering zich het regt aan om eigendunkelijk een tarief vast te stellen, waardoor aan de stad als eigenares de helft der inkomsten van haar eigendom wordt ontnomen. Wat dus den vorm betreft, daartegen moet de stad vooreerst protesteren. Om het thans ontvangene tarief te accepteren, daartoe is de stad als eigenares niet verpligt. Spr. laat de keuze tot de middelen daartoe in het midden. Komt men op het tarief zelve, zegt hij, dan vindt men de vermenging van de sluizen te Vreeswijk en buiten de Waard-Barrière. Had men het regt om een algemeen tarief daar te stellen, dan kon men vermengen; maar men heeft dat regt niet, ook niet, omdat volgens de tegenwoordig bestaande gemeente-wet, de sluis bij Vreeswijk van geheel anderen aard is dan die buiten de Waard-barrière. De regten worden niet uit politiek gezag te Vreeswijk geheven; alleen die voor de Waardsluis worden gelijk gesteld met belastingen. Omtrent de tarieven voor deze laatste oefent de sted. regering het gezag uit van wetgever; omtrent de eerste treedt deze regering slechts op als uitoefenende het regt aan de stad als eigenares als persona moralis competerende. Het beginsel van art. 254 der gem.-wet eischt, dat de inkomsten voor deze sluis niet hooger worden gebragt dan de kosten vorderen. Wat de Waardsluis betreft, het tarief daartoe moet geheel en al geregeld worden op de wijze als door de wet is aangegeven. En hierin rukt de minister de zaak geheel en al uit zijn verband. Spr. deelt verder ook in de bezwaren door den heer *Jongeneel* op het tarief zelve gemaakt, wat betreft het onregt dat den inlander wordt aangedaan ten faveure van den vreemde. Hoezeer hij het niet misbillijkt, dat men den handel wil bevoordeelen, dan mag die bevoordeeling toch niet gepaard gaan met het nadeel der ingezetenen. Spr. acht het van het grootste gewigt, dat in het adres aan den minister, waar hij in de gegeven omstandigheden voor is, vooral gewezen worde op de regtmatige grieven, welke tegen het tarief in te brengen zijn, en het verzoek worde gedaan, dat die grieven mogten worden hersteld. Spr. is er niet voor, om ligtvaardig tot procederen over te gaan, maar wenscht, dat men eerst alle middelen bij de hand neme, welke er tot eene bemiddeling overblijven. Moet het er echter toe komen, dan meent Spr., dat men altijd moet procederen tegen den staat als eigenaar van de vaart, ten einde deze zal erkennen, dat de stad het eigendom heeft van de sluis, en dat de regten, welke haar eeuwen lang verzekerd zijn, aan haar zullen blijven, zoodanig als ze bij het laatste tarief waren omschreven.

De heer *van Lier* acht het niet geraden, een adres, regtstreeks en met voorbijgaan des ministers, aan den Koning te rigten, niet alleen omdat dusdanige maatregel als eene soort van hooger beroep zoude te beschouwen zijn, maar ook en vooral, omdat men daardoor hoogst waarschijnlijk juist het tegenovergestelde zou te weeg brengen van hetgeen men zou wenschen te verkrijgen, en dit kan toch wel niet in de bedoeling des Raads liggen, terwijl het niet te verwachten is, dat de minister van zijne eenmaal gemanifesteerde zienswijze zal afwijken. Wat het denkbeeld van het voeren eener procedure tegen den Staat betreft, zulks komt Spr. in meer dan een opzigt onraadzaam voor, eene regtsvordering als de aangewezene, aan vele ongegronde bezwaren onderworpen achtende; Spr. zou althans voor eenen goeden uitslag niet durven instaan. Eene actie tegen den Staat, daartoe zullende strekken, dat de stad als eigenares der sluis werd erkend, zou geen zin hebben, nademaal de Staat het eigendomsregt der stad in geenen deele betwist. Eene andere vraag is echter, heeft de regering de bevoegdheid, de *uitoefening* van dat eigendomsregt te beperken? Met het oog op art. 625 B. W., vermeent Spr. dit bevestigend te moeten beantwoorden, terwijl hij het evenmin twijfelachtig vindt, dat de Staat het regt heeft om aan de concessie tot heffing van sluisgelden voorwaarden te verbinden, welke heffing toch geschiedt voor de doorvaart door eene sluis, liggende in eene rivier, die het eigendom is van den Staat. Het zoude onjuist zijn te beweren, dat de Staat, de concessie tot heffing verleenende, zou moeten geacht worden dit voor altijd te hebben gedaan, en wel met dat gevolg, dat men de handhaving van dat gepretendeerde regt in regten zou kunnen vorderen. Het spreekt van zelve, dat men eene andere opinie zoude moeten omhelzen, wanneer kon worden aangetoond, dat het besprokene regt contractueel is gevestigd geworden, doch hiervan is tot dusverre niet gebleken. Eene bloote concessie, die steeds voor intrekking vatbaar is, zal ook wel niet als een verkregen regt te beschouwen zijn. Spr. brengt gaarne hulde aan de goede bedoelingen zijner geachte medeleden; ook hij wenscht met kracht stadsregten gehandhaafd te zien; doch hij vreest voor gewaagde procedures, waardoor de gemeentelijke belangen niet bevorderd, maar veeleer benadeeld zullen worden.

De heer *Bake* acht het ook niet doelmatig, dat men zich tot den Koning wende, maar deelt in het gevoelen van den heer *v. Beeck Calkoen* opzigtens het proefjaar. Spr. vraagt, of men niet aan den minister kon vragen, dat van wege de regering een minimum werde bepaald, en dat het Rijk het te kort dan voor hare rekening hield, en aan de stad vergoedde. Spr. merkt nog op, dat het, door het stedelijk bestuur voorgestelde tarief, waarschijnlijk *f* 10,000 zal opbrengen, van welke som echter de uitkeering van *f* 1000 aan het Rijk voor de hulpsluis moet worden afgetrokken, zoodat men het minimum der aan de stad komende gelden op *f* 9000 zoude kunnen bepalen.

De heer *v. Beeck Calkoen* moet nog wijzen op het woord, „gedogen”, dat door een vorigen Spr. zijns inziens ten onregte is gebezigd.

De heer *v. Lier*, den vorigen Spr. beantwoordende, licht zijn gevoelen nog kortelijk toe en, in het bijzonder, zijne bedoeling met de uitdrukking, welke tot bedenking aanleiding gegeven heeft.

De heer *Ackersdijck* zegt, dat men vroeger heeft gemeend, dat het belang der zaak medebragt, dat het Rijk de sluis overnam, en de stad schadeloos stelde voor de deswege gemaakte kosten. De minister meent, dat de stad te veel vraagt. Spr. gelooft echter, dat er nog een weg tot schikking overblijft. De minister verlangt te regt het tarief zoo laag mogelijk te stellen; welnu, daarmede zou de stad tevreden kunnen zijn, indien het Rijk jaarlijks eene bepaalde som, ter zake van de sluis, aan de stad uitkeerde. De minister zou dan het tarief naar het belang van den handel kunnen vaststellen en de sluisgelden van Rijkswege doen invorderen. Spr. wenscht, dat deze transactie in het adres aan den minister worde aangegeven.

De Voorzitter wenscht ook kortelijk zijne zienswijze te ontwikkelen. Hij is het geheel eens met den heer *Jongeneel*, dat de opheffing van alle belemmeringen, dat lage tarieven in het belang zijn van den handel. Hij begrijpt dan ook zeer goed het standpunt, door den minister aangenomen, waar Z. E. tracht die belemmeringen te verwijderen; als minister zou hij niet aarzelen hetzelfde beginsel toe te passen. Doch hij kan zich minder goed voorstellen, dat, waar belemmeringen moeten worden weggenomen, en tarieven verlaagd ten gerieve van den handel, dit gebeurt ten koste eener stad. Naar zijne overtuiging, is de heffing van sluisregten te Vreeswijk een eigendomsregt der stad, dat ja, naar de regelen door de grondwet gesteld, tegen behoorlijke schadevergoeding aan de stad kan ontnomen worden; geenszins echter door een eigendunkelijk handelen der regering. Naar zijn inzien, heeft de Raad door het voordragen van een zeer verlaagd tarief reeds te veel gedaan; hij kon daarom zijne stem daaraan niet geven. Men vergete toch niet, dat waar de opbrengst van sluisregten wordt gemist, men in dat gemis door de heffing van belastingen zal moeten voorzien. En zal men de ingezetenen van Utrecht zwaarder mogen belasten, voornamelijk ten voordeele eener andere stad, van Amsterdam, opdat die plaats met Rotterdam zal kunnen concurreren? Men kan daarvoor toch niet *alles* opofferen. De Voorzitter begrijpt zeer wel, dat de last bestaat om de hoofdstad van het Rijk, de wereldberoemde handelstad, te beschermen, als hare ligging haar belet den handel voorttezetten met even geringe opoffering als hare mededingster; — doch zal men die stad beschermen ten koste eener andere? En moet zoo iets dan geschieden naar een beginsel (art. 254 der Gemeentewet) waarnaar de gemeenten de nadeelen moeten dragen der werken, die jaarlijks groote opoffering vereischen, of wel de heffing van regten wegens die werken zoozeer verhoogen, dat het gelijk zou staan met sluiting of opheffing; — terwijl zij van andere werken alle voordeelen moeten derven; gesteld al eens dat de Vreeswijksche sluis ooit een bron van inkomsten geweest was? — Zoo bezit de stad eene sluis te Nieuwersluis, zoo bezit zij gemeenschappelijk met anderen het jaagpad naar Leijden, welke werken jaarlijks nadeelige sloten opleveren; — zal nu de stad die nadeelen moeten lijden en elk voordeel — gesteld dat er voordeel was — verliezen? Het doet Spr. leed [illegible]

ring althans heeft gehandeld. Hij acht het echter ook niet wenschelijk om nu reeds deswege eene procedure te entameren. — Doch falen de andere aangegeven middelen, dan acht hij het een duren pligt. Men kan echter eerst de maat volmeten en nogmaals, in den geest der Comm. en onder mededeeling der bezwaren, die door vele leden zijn ontwikkeld, een vertoog tot den minister rigten. Het is wel veel voor eene gemeente, dit nogmaals te beproeven, nadat reeds zooveel is gedaan; maar zoo zal men althans nimmer kunnen beweren, dat de Raad onbedacht zijne toevlugt heeft genomen tot den Koning of tot den Regter.

De heer *de Vos* meent in bedenking te moeten geven, of men niet in zoodanig adres zou moeten spreken van het regt der stad, om op het eigentlijke standpunt van het jaar 1827 terug te komen.

De heer *Boer* kan zich ten volle vereenigen met hetgeen door den Voorzitter is in het midden gebragt. Als medelid der Comm. heeft hij met de andere leden aan deze vergadering slechts eenige punten voorgeslagen, behoudens betere inzigten, welke in den loop der behandeling zich konden voordoen. Vooral met het oog daarop heeft hij tot dusverre gezwegen. Het is hem echter in de behandeling gebleken, dat er slechts 4 wegen openstaan: 1°, om te berusten in het toegezonden tarief; 2°, om zich aan den Koning te wenden; 3°, om nogmaals den minister een adres toe te zenden en 4°, om de zaak voor de regtbank te brengen. Als lid der Comm. heeft hij reeds opgemerkt, dat de minister in de wederlegging der beweringen van het stedelijk bestuur niet ter goeder trouw is te werk gegaan. Het door den heer *Ackersdijck* voorgestelde is voor Spr. een lichtpunt in deze zaak. Het is een nieuw middel, dat bij den minister nog iets ten goede zoude kunnen teweeg brengen. Ook acht Spr. het van belang, dat deze zaak thans publiek is behandeld, dat de publieke opinie op haar is gevestigd, daar de minister toch, meent Spr., niet onverschillig zijn kan, hoe deze zijne handelwijze zal beoordeelen. Spr. moet ook andermaal het denkbeeld opperen, in de besloten vergadering reeds aangevoerd, of het in dezen niet goed zou zijn, dat men persoonlijk den minister over de zaak onderhield. Hij meent, dat men in deze kwestie meer met spreken dan met schrijven zou afdoen. In allen gevalle heeft men hiertoe tijd, daar het tarief voor een jaar is afgekondigd, ofschoon onder genoegzaam protest, om de stad de gelegenheid tot verder verzet open te laten.

De heer *Vrolik* kan zich wel vereenigen met het voorstel van den Voorzitter. Hij wenscht echter de leden van den Raad er op indachtig te maken, dat de minister de opofferingen vergt in het belang van de scheepvaart; om hiertoe te geraken, ware het 't best, dat de minister de inkomsten der sluis overnam, en dan eene vaste som aan Utrecht gaf, welke overeenkwam met het bedrag waarop de stad in billijkheid aanspraak kan maken, of wel hetgeen daaraan te kort komt, bij het opgedrongen tarief, jaarlijks aan de stad bijpaste. Wat de kwestie betreft, om de zaak liever personeel met den minister te bespreken, hij zou daar niet tegen wezen, doch eerst dient de zaak zelve beslist te zijn, eer men overga tot de beslissing op welke wijze ze zal uitgevoerd worden.

De heer *Bake* acht eene persoonlijke bespreking der kwestie met den minister als de eenige weg, om tot eenige gewenschte uitkomst te geraken.

De Voorzitter wenscht dat de vergad. zich zal verklaren ten opzigte van het voorstel om den minister nogmaals een vertoog over deze kwestie toe te zenden, met inachtneming van de opmerkingen door de verschillende sprekers ter tafel gebragt.

In omvraag wordt dit voorstel met algemeene stemmen aangenomen.

Alsnu wordt eene Comm. benoemd om gemeld vertoog te ontwerpen en aan den Raad voor te dragen, en zijn daartoe door den Voorzitter uitgenoodigd de heeren *v. B. Calkoen*, *Boer*, *Jongeneel*, *Voorduin* en *de Vos*.

(*Vervolg en slot hierna.*)

ADVERTENTIEN.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Jan.	Uren.	Windrigting.	kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen*
26	2	wzw.	3	770,83	45.7	+ 5.8	0.67	0	Bewolkt.
	10	w.	0	76,07	34.5		92	0.1	Helder.
27	8	zw.	1	79,64	41.5		98	0	Zwaar bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.
AMSTERDAM-26 Jan. 1854.

OMSCHRIJVING.	volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handel. van	tot	gehl.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld. . . . 2½ pCt.	59½	59⅞	59¾
dito dito . . . . . . 3 "	71	71¾	71⅝
dito dito . . . . . . 4 "	88 11/16	88⅞	88 11/16
Oost-Indische Leening 4 "	88¼	88⅝	88⅜
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Com.* 5 "	100⅝	101	100¾
Obligat. 1828 en 1829 5 "	100⅝	100¾	100¾
Certificat. 1831 & 1833 5 "	90¼	90½	
Certificaten 1840 . . 4 "	84	84¼	84
Certificat. bij *Stieglitz* 4 "	83¾	83⅞	83⅞
dito iAdm. te Lond. 4½ "	89	89¾	89½
Certific. van Assign. . 5 "	68		
POLEN.			
Aand. 1835, fl. 500 . . . . . f	151		
SPANJE.			
Obligatien . . . . 1 "	19 1/16	19¼	19 3/16
dito . . . . 3 "	40	40¾	40¼
Binnenl. Schuld . . . 3 "	36⅛	36⅜	36 3/16
Bewijzen Coupons	4 3/16	4 5/16	4¼
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek . . . . 5 pCt.	67	68⅝	68
dito dito N. . . . . . . 5 "	84¼	84¾	84⅛
dito dito La B. . . . . 5 "	84¼	84¾	84¼
dito dito . . . . 2½ "	34⅞	35½	35⅛
BELGIE.			
Certific. bij *Rotschild* 2½ "	47¾	48	47⅞
BRAZILIE.			
Geldl. 1824, £ 100 . . 5 pCt.	92¼	92½	92½
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	34½	34⅞	34 11/16
AMERIKA.			
Peru, Geldleening 1854 4½ pCt.	62⅞	64½	63⅞
Venez., Oblig. 6 pCt. nu 3½ "	27¼		
Grenada, Oblig. . . 2½ pCt.	17½	18⅛	
Mexico, Obl. 1851 £ 100 3 "	22⅛	22⅜	
Noord-Amerik Amst. Bank-act.	3¼	3 1/16	

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.